

Dàn ý Phân tích nhân vật Việt và Chiến - Những đứa con trong gia đình

Hướng dẫn lập dàn ý chi tiết cho đề văn Phân tích nhân vật Việt và Chiến trong truyện Những đứa con trong gia đình của Nguyễn Thi

Dàn ý:

I. Mở bài

- Nguyễn Thi là nhà văn gắn bó sâu sắc với mảnh đất Nam Bộ, tác phẩm của ông khắc họa vẻ đẹp của con người nơi đây: hồn nhiên, bộc trực, yêu quê hương, ...
- Việt và Chiến trong tác phẩm Những đứa con trong gia đình là hai nhân vật kết tinh những phẩm chất tốt đẹp của thế hệ trẻ Nam Bộ trong thời kì kháng chiến chống Mỹ.

II. Thân bài

1. Nhân vật Chiến

- Có những nét giống mẹ: mang vóc dáng của má “hai bắp tay tròn vo ... chắc nịch”, giống má từ cái lối nằm với thằng út em, biết lo liệu mọi việc một cách chu đáo (đặc biệt trước đêm sắp xa nhà), Chiến tự thấy mình như hòa vào má “Tao cũng đã lựa ý ... nên tao cũng tính vậy”
- Là cô gái mới lớn nên khi thì người lớn (nuông em, tháo vát, ...) nhưng có lúc vẫn rất trẻ con (vào chiến trường vẫn không quên mang gương nhỏ).
- Chiến cũng có những nét khác biệt so với má: trẻ trung hơn, được tự tay cầm súng để trả thù cho người thân, cho quê hương.
- Là một cô gái kế thừa được sự kiên cường từ người thân trong gia đình: “nếu giặc còn thì tao mất”

2. Nhân vật Việt

- Có nét riêng của cậu con trai mới lớn: hiếu động, ngây thơ, trẻ con
 - + Luôn tranh giành phần hơn từ chị: đi bắt ếch, giết giặc, đi bộ đội, ...
 - + Thích những trò chơi hiếu động: bắn chim, câu cá, đi bộ đội vẫn mang ná thun, ...
 - + Đêm trước khi lên đường đi bộ đội, Việt vẫn vô tư “lăn kèn ra ván cười khi khi”, “chụp một con đom đóm úp trong lòng bàn tay”, rồi ngủ quên lúc nào không biết.
 - + “Giấu chị như giấu của riêng” trước những lời trêu đùa của các anh trong đội.

Dàn ý Phân tích nhân vật Việt và Chiến - Những đứa con trong gia đình

+ Bị thương trên chiến trường, không sợ địch, không sợ chết mà chỉ sợ con ma cụt đầu, gặp lại anh em thì vừa khóc vừa cười như đứa trẻ.

- Việt cũng là một chiến sĩ dũng cảm:

+ Khi còn nhỏ đã dám xông vào đá thằng giặc giết cha mình

+ Khi lớn lên tranh giành đi tòng quân với chị Chiến dù chưa đủ tuổi. Trong quân ngũ Việt chiến đấu rất dũng cảm, dùng pháo tiêu diệt được một xe bọc thép của giặc.

+ Dù đang bị thương nặng nhưng vẫn luôn trong tư thế chiến đấu, không hề run sợ: “Tao sẽ chờ mày ... mày là thằng chạy”.

3. Hình ảnh hai chị em khiêng bàn thờ ba má gửi nhà chú Năm

- Đó là sự tôn trọng, hiếu thảo với cha mẹ đã khuất

- Không khí thiêng liêng đã khiến Việt cảm thấy mình trưởng thành hơn: biết thương chị, cảm nhận sâu sắc mối thù đè nặng trên vai.

- Thể hiện sự trưởng thành của hai chị em, đã biết tự lo toan mọi điều, gánh vác những công việc quan trọng trong gia đình.

- Nhận xét: Việt và Chiến chính là khúc sông sau, kế thừa những tinh hoa của khúc sông trước và chảy xa hơn khúc sông trước, cả hai chị em đã dần trưởng thành sau những biến cố, những lần tham gia đánh giặc.

III. Kết bài

- Khái quát giá trị nghệ thuật: xây dựng tình huống truyện độc đáo, kể theo mạch hồi tưởng đứt nối của nhân vật Việt, ngôn ngữ đậm chất Nam Bộ, giọng kể giàu chất sử thi, khắc họa tính cách, miêu tả tâm lí sắc sảo, ...

- Tác phẩm cho thấy sự gắn bó sâu sắc giữa tình cảm gia đình, tình yêu nước, yêu cách mạng, giữa truyền thống gia đình và truyền thống dân tộc. Đó là sức mạnh để chiến thắng kẻ thù.

Bài tham khảo mẫu phân tích về nhân vật Việt và Chiến

Những đứa con trong gia đình, một trong những tác phẩm xuất sắc nhất của nhà văn Nguyễn Thi. Trong tác phẩm này, ông đã dựng lên một tập thể anh hùng, dũng cảm, và trong tập thể đó, nổi bật nhất chính là hình tượng hai nhân vật Việt và Chiến. Thế hệ tiếp bước truyền thống gia đình, làm rạng danh truyền thống của dòng họ.

Dàn ý Phân tích nhân vật Việt và Chiến - Những đứa con trong gia đình

Hai chị em Việt Chiến là hình tượng chính, có sự tương đồng về lứa tuổi lại cùng được hun đúc, nuôi dưỡng từ một gia đình. Nên giữa hai chị em có rất nhiều điểm giống nhau. Trước hết ở họ cùng mang lòng căm thù giặc sâu sắc, ý thức giết giặc để trả thù trong gia đình lúc nào cũng sục sôi. Trong tác phẩm, tác giả xây dựng nhiều chi tiết để thể hiện lòng căm thù giặc của hai chị em Việt, Chiến song chi tiết cảm động nhất là khi hai chị em khiêng bàn thờ má sang nhà chú Năm. Trong thời khắc đó Việt đã nhìn thấy rõ lòng mình: “mỗi thù thằng Mĩ còn có thể rờ thấy được, vì nó đang đè nặng ở trên vai”. Lòng căm thù giặc vốn là một khái niệm trừu tượng, vô hình nay đã được Việt hữu hình hóa, có sức nặng cụ thể. Và khi mỗi thù đó đè nặng trên vai cậu càng quyết tâm hơn nữa giết giặc, trả thù cho gia đình.

Việt và Chiến còn là những chiến sĩ xông xáo trên mặt trận, gan dạ dũng cảm lập được nhiều chiến công. Chị Chiến mặc dù là con gái song chị mang trong mình ý chí, quyết tâm rất cao. Ra đi đánh giặc, chị chỉ mang theo một tâm nguyện: “Ta là thân gái, ra đi chỉ một câu này: Nếu giặc còn thì ta mất”. Tinh thần quyết tâm chiến đấu đến cùng với giặc ngoại xâm, đồng thời còn cho thấy sự mạnh mẽ, kiên cường của người phụ nữ nông dân Nam Bộ. Đây cũng là ý nguyện của toàn bộ thanh niên miền Nam lúc bấy giờ: “Ra đi chỉ một lời thề/ Chưa giết hết giặc chưa về quê hương”. Còn Việt, anh tham gia chiến đấu khi chưa đủ tuổi tòng quân, nhưng Việt đã chứng tỏ mình là một chiến sĩ vô cùng dũng cảm. Sự dũng cảm ấy được thể hiện trong lần anh ôm cả bầu pháo lao vào xe tăng địch; thể hiện trong lần Việt bị thương nằm giữa rừng, dù các giác quan gần như tê liệt, chỉ duy nhất một ngón tay còn cử động anh vẫn đề sẵn vào cò súng, luôn trong tư thế sẵn sàng chiến đấu. Sự dũng cảm của Việt không chỉ thể hiện rõ trong chiến đấu mà còn thể hiện trong quan niệm về cái chết: “Chết là đau gấp mấy lần bị thương; chết là người thật bay lên nóc nhà còn người giả nằm dưới đất”, Quan niệm có phần ngây thơ, trẻ con, nhưng lại cho thấy cái chết đối với Việt không phải là điều khủng khiếp nhất với anh. Từ đó làm toát lên tinh thần dũng cảm ở Việt. Sự gan dạ, dũng cảm ở hai chị em đã tạo nên hình ảnh đẹp đẽ, tiêu biểu cho những chiến sĩ giải phóng quân trong những năm kháng chiến chống Mĩ.

Nhìn sâu vào tâm hồn hai chị em Việt Chiến, chúng ta còn thấy được những vẻ đẹp khác, đó là vẻ đẹp của tình yêu thương gia đình. Chị Chiến mặc dù chỉ hơn Việt một tuổi nhưng lại rất đảm đang, tháo vát và hết sức yêu thương em. Chị luôn nhường nhịn Việt, chỉ có lần duy nhất không nhường đó là đêm ghi tên đề lên đường tòng quân. Chị giành lấy phần khó khăn, vất vả về phía mình để em được sống trong an toàn. Còn Việt lại là cậu bé còn nhiều nét tính cách trẻ con nên hay tranh giành với chị Chiến, nhưng thực tế lại rất giàu tình cảm và lòng yêu thương chị. Bước chân bình bịch của chị khi khiêng bàn thờ sang nhà chú Năm càng làm rõ hơn tình yêu thương ấy. Nằm trong rừng bị thương, nhiều lần ngất đi tỉnh lại, Việt lại nhớ về những kỉ ức của hai chị em.

Bên cạnh những điểm tương đồng, hai hình tượng này còn mang những điểm khác biệt do tính cách, lứa tuổi và đặc biệt là do vị trí trong gia đình quy định. Những điểm riêng

Dàn ý Phân tích nhân vật Việt và Chiến - Những đứa con trong gia đình

biệt này đã giúp tác giả điền hình hóa nhân vật, giúp cho mỗi nhân vật có tính cách và số phận riêng.

Chị Chiến mang vẻ đẹp khỏe khoắn, bắp chân lúc nào cũng tròn lẳn, bước chân đi rất nhanh và mạnh, khiến Việt có thể cảm nhận rõ bước chân bình bịch khi cùng chị khiêng bàn thờ má sang nhà chú Năm. Đó là sức vóc đặc trưng của những người phụ nữ nông dân Nam Bộ, họ sinh ra để lo toan, thu vén cho gia đình. Là chị cả trong gia đình, chị Chiến sớm tỏ ra là người con gái đảm đang, tháo vát, chị lo toan công việc chu toàn. Trước khi lên đường ra mặt trận chị đã sắp xếp tươm tất mọi việc: chuyên bàn thờ má, cho mượn nhà làm trường học, trả lại ruộng cho xã,... Chị luôn suy nghĩ, lo toan chu đáo mọi việc.

Bên cạnh những điểm chung, tác giả đã đem đến cho người đọc hình tượng nhân vật Việt những nét vẽ mới lạ, độc đáo. Trước hết, Việt là một đứa trẻ hồn nhiên, ngây thơ có phần trẻ con của một chàng trai tuổi mới lớn. Khi còn nhỏ cậu hiếu động, rất hay tranh giành với chị. Lớn lên, tham gia chiến đấu, khoác lên mình bộ quân phục đĩnh đạc nhưng trong tâm hồn cậu vẫn vương lại những nét tính cách trẻ con. Bị thương trong rừng, cậu không sợ chết mà sợ con ma cụt đầu – nỗi ám ảnh tuổi thơ, đã khiến Việt khóc một cách hồn nhiên. Không chỉ vậy, khi ra chiến trường cậu còn giấu nhem, không kể về chị cho những đồng đội của mình, vì sợ mất chị. Tất cả những biểu hiện hồn nhiên, vô tư đó đã đem đến một cái nhìn tươi sáng, rất đáng yêu về những anh giải phóng quân trẻ tuổi.

Cùng là sự gan dạ, dũng cảm nhưng ta nhận thấy sự gan dạ của Việt được hình thành trên cơ sở cá tính mạnh mẽ, bộc trực hơn là thiên về bản lĩnh, kinh nghiệm. Sự mạnh mẽ, dũng cảm ở Việt được thể hiện trong hành động đầy gan dạ, ôm cả bộc pháo lao vào xe tăng địch.

Đặc biệt với nhân vật này Nguyễn Thi đi sâu vào khai thác những suy nghĩ, cảm xúc, tâm trạng của nhân vật. Ông đã khéo léo hòa trộn, đan cài đôi khi là cả những suy nghĩ thoáng qua của Việt về tiếng chim, đôi khi lại là những cảm xúc vô cùng thiêng liêng về má, chú Năm, truyền thống gia đình và đó còn là lòng căm thù giặc sục sôi. Những biến đổi linh hoạt đó đã cho thấy ẩn đằng sau lòng dũng cảm, kiên cường còn là một anh giải phóng quân trẻ tuổi, hồn nhiên, ngây thơ lại vừa can trường, bản lĩnh, mang trong mình lí tưởng cao đẹp.

Xây dựng chân dung hai nhân vật Việt và Chiến, tác giả Nguyễn Thi đã làm nổi bật chân dung của những con người anh hùng trong thời đại mới. Trong họ trong chỉ đơn thuần là yêu căm chiến lạc, mà ở họ còn có những cung bậc cảm xúc khác nhau, khi mơ hồ, tinh tế, khi sắc nét, rõ ràng. Chính những yếu tố đó đã góp phần tạo nên sự thành công khi xây dựng chân dung nhân vật.